

ČESKÁ TELEVIZE

Mgr. Jiří Janeček
generální ředitel

V Praze 8. prosince 2010

Vážená paní, vážený pane,

nalezl jsem Vaše jméno pod otevřeným dopisem předsedům politických stran, zastoupených v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky ze dne 2. prosince 2010. Proto mi dovoluji, abych Vás informoval, jaký postoj k tomuto textu zaujímám a jaké v této věci hodlám předložit návrhy.

Nevím o žádném „šokujícím množství skandálů,“ ani o „katastrofálním stavu České televize,“ o nichž se ve svém dopise zmiňujete a které má údajně Rada České televize přehlížet. Nevím nic dokonce ani o „aférách a hospodářských skandálech,“ které poněkud redundantně uvádíte v textu. Upozorňuji Vás, že Česká televize již déle než pět let patří k nejlépe hospodařícím veřejnoprávním televizním stanicím v Evropě. Podívejte se, prosím, na Slovenskou televizi, někdejší sesterskou instituci České televize, a na její současný stav. Obávám se, že právě dlouhodobě vyrovnané a bezproblémové hospodaření České televize ve Vás vzbuzuje dojem, že jde o naprostou samozřejmost, o banalitu, která si nezasluhuje žádnou pozornost. Opak je pravdou.

Nemusíte brát v úvahu jenom situaci v STV, která si v současné době vynutila státní intervenci velkého rozsahu, aby bylo možné veřejnou službu televizním vysíláním na Slovensku vůbec udržet. Srovnajte ekonomickou kondici České televize třeba s hospodařením maďarské MTV, polské TVP nebo – abych nehovořil pouze o zemích bývalého Východního bloku – s ekonomickou situací španělské TVE, portugalské RTP nebo řecké ET. Zásadními problémy ekonomického charakteru v nedávné době procházely i mnohem známější a českému prostředí bližší evropské veřejnoprávní televizní stanice, např. rakouská ÖRF. Upozorňuji Vás, že mnohaletá ekonomická stabilita České televize je v Evropě spíše výjimkou, než pravidlem. To však neznamená, že bych chtěl Vaše námitky přehlížet.

Píšete o „podvodech s veřejnými zakázkami.“ Máte-li o něčem takovém konkrétní a podložené informace, podejte v takovém případě, prosím, místo otevřeného dopisu trestní oznámení. Upozorňuji Vás v této souvislosti, že hospodaření České televize každoročně prochází nezávislým finančním auditem, jehož závěry byly vždy bez výhrad. Ohledně často zmiňovaného výběrového řízení na inkaso televizních poplatků: byl by to ekonomicky racionální krok, k němuž přistoupila mj. i britská BBC. S velkou pravděpodobností bychom jím snížili provozní náklady a zvýšili výnosy České televize. Nicméně nepadlo žádné konečné rozhodnutí a rozhodně bych neudělal nic, co by mohlo poškozovat pověst České televize anebo ohrozit její financování. Jiná cesta než výběrové řízení nemůže ověřit výhodnost či nevýhodnost takového projektu v podmínkách České republiky.

Rád bych Vám také připomněl, že Váš dopis, respektive výzva, přichází v okamžiku, kdy vstupujeme do první praktické fáze RESTRUKTURALIZACE ČESKÉ TELEVIZE. Nejde jen o různá organizační, technická a procesní opatření. Hlavním cílem je reagovat na nové trendy vyvolané digitalizací televizního vysílání. Pod tlakem komerčních subjektů silní v poslední době tendence, směřující ke zpochybnění televize veřejné služby a k omezení jejích služeb. Je tomu tak v celé Evropě a i v České republice se vyskytují názory, že Česká televize neplní svou funkci, že koncept veřejnoprávní televize je přežitý. Ono omezení by postihlo zejména původní tvorbu. Je zřejmé, že vlastní tvorba veřejné televize je rozhodujícím faktorem pro zachování mnoha původních žánrů, počínaje dokumentární a dramatickou tvorbou a tvorbou pro děti konče. V českých ekonomických podmínkách by mnohé žánry bez podpory České televize prakticky neexistovaly. Hlavním cílem restrukturalizace je zásadní procesní změna vedoucí k zachování původní české televizní tvorby v co nejvyšší kvalitě. Jsem přesvědčen, že jsem zvolil jasnou a zřetelnou cestu, která v maximální možné míře akcentuje prostor pro kreativitu a tvůrčí přístup. Oddělení řízení vysílání od tvorby ruší rigidní přístup k naplňování i tvorbě vysílacího schématu. Otevřená poptávka po nových pořadech nejen v rámci ČT, ale i mimo ni, to je cesta k uplatnění nezávislých producentů a autorů.

V této souvislosti však nemohu pominout opravdu velmi nespravedlivé tvrzení, že „*program ČT je tristní*“. Takové generální soudy jsme občas nuceni vyslechnout od laiků, diváků, kteří se domáhají „*toho svého pořadu*“. Od odborné veřejnosti, jako jsou režiséři, autoři, scenáristé, dramaturgové či producenti, bych očekával fundovaný přístup, tím spíš, že řada z vás se na vysílání České televize přímo a nemalou měrou podílí.

Pokud jde o můj plat, jsem již léta zvyklý, že je s železnou pravidelností předmětem veřejných diskusí. Nebudu nyní argumentovat tím, že představuje jen zlomek platu manažerů na srovnatelných pozicích v soukromých televizních stanicích. Nehodlám ani diskutovat o tom, zda je či není výše mé mzdy přiměřená. Omezím se pouze na konstatování, že si svůj plat nestanovuji. Stejně jako si nestanovuji kritéria pohyblivých složek mzdy. Jsem ale jeden z mála činitelů veřejné sféry, jehož příjem je obecně známý. Tuto skutečnost jsem se naučil považovat za svou výhodu. Nemyslím si však, že by transparentnost České televize měla končit u mého platu.

V rámci probíhající restrukturalizace chci ještě více otevřít Českou televizi veřejnosti a zvýšit její transparentnost. Jsem hluboce přesvědčen, že s tím není třeba čekat ani na politickou reprezentaci, ani na novelizace zákonů, ani na žádný model ustavování Rady České televize, o kterém píšete. Mnohem vyššího stupně průhlednosti rozhodovacích procesů uvnitř České televize a dokonalé veřejné kontroly jejího hospodaření lze dosáhnout mnohem snáze; jsem rozhodným přívržencem toho, učinit tak co nejrychleji a v co největší míře. Žádná Rada České televize, volená či jmenovaná podle sebelepšího klíče, totiž nemůže nahradit vůli samotné televize a jejích spolupracovníků podrobit se takové kontrole.

Domnívám se, že by každý divák České televize a každý plátcе televizních poplatků měl mít možnost snadno a rychle zjistit, jakým způsobem Česká televize vynakládá finanční prostředky, které získáváme také z jeho kapsy. Proto považuji za žádoucí vložit napříště do všech smluv, které Česká televize uzavírá na výrobu pořadů, vysílání programů a poskytování ostatních služeb veřejnosti, souhlas smluvních partnerů České televize a příjemců finančních prostředků z jejího rozpočtu se zveřejněním úplných smluvních podmínek. U fyzických osob by Česká televize vzhledem k ochraně osobních údajů zveřejňovala pouze jméno, předmět smlouvy a výši jejího finančního plnění; u právnických osob, tj. producentů a koproducentů, není podle mých poznatků žádná zásadní překážka, která by bránila v tom, zveřejňovat smlouvy jako celek. Tento přístup by tvořil vhodný doplněk k podrobným zprávám o hospodaření, které Česká

televize každoročně podle zákona předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Pokud se ukáže dobrá vůle smluvních partnerů České televize, nevidím závažný problém ani v tom, zveřejnit tyto údaje zpětně, např. za uplynulých pět let.

Transparentnost užití finančních prostředků z veřejných rozpočtů není žádným českým vynálezem či mou inovací. Zveřejňování veškerých smluv o čerpání peněz ze státního rozpočtu v této chvíli připravuje například britská vláda. Dovedu si proto představit, že divák České televize shlédne televizní film, díl seriálu, dokument či animovaný snímek a vzápětí se podívá na webové stránky České televize, pokud ho to bude zajímat, jaké finanční prostředky Česká televize na tento pořad vynaložila a komu je zaplatila. Kompletní zveřejňování těchto informací – spolu s transparentním způsobem rozhodování o jednotlivých projektech, který je výsledkem letošní transformace České televize a po Novém roce 2011 vstoupí v plném rozsahu v platnost – bude podle mého soudu nejlepším nástrojem, jak Českou televizi podrobit ještě lepší veřejné kontrole, než jaké podléhá dosud. Jsem přesvědčen, že je to nejlepší cesta, jak vyvrátit veškeré pověsti o korupčním a klientelistickém prostředí uvnitř České televize a doložit, jakým způsobem Česká televize přistupuje k plnění svého poslání a je to také odpovídající reakcí na Váš dopis.

Věřím, že jako signatář dopisu, volajícího po důkladné veřejné kontrole České televize, mé úsilí podpoříte. Uvítám, když se budu moci při prosazování tohoto návrhu opírat o většinový konsensus odborné veřejnosti. Překážky, které stojí v cestě uplatnění navrženého přístupu, totiž nejsou ani tak technického rázu, jako právního a smluvního charakteru. Byl bych rád, kdyby se nám podařilo společným úsilím je překonat takovým způsobem, aby bylo možné tuto formu kontroly České televize uplatnit v praxi co nejrychleji. Proto navrhuji uspořádat nejpozději v dubnu 2011 odborný seminář či konferenci, jejíž závěry budou pro Českou televizi vodítkem, jak v této věci postupovat dále. Přeji si, aby se jednalo o veřejnou akci, která může být přenášena jak prostřednictvím internetu, tak přímým přenosem na programu ČT24. Mám v úmyslu požádat o účast na přípravě takového systému rovněž zástupce Transparency International, abychom získali nejlepší dostupné metodické standardy.

Objektivně vzato je Česká televize, ač se Vám to tak nemusí jevit, relativně dobře fungující televizní stanicí veřejné služby v západoevropském pojetí. V tomto smyslu představuje v zemích bývalého Východního bloku naprostou výjimku. Například na Slovensku je dnes považována za takřka nedostižný vzor. Ve všech západoevropských zemích a při všech jednáních s reprezentanty tamních televizních vysílatelů veřejné služby jsem se vždy setkával s důrazem na finanční nezávislost a etickou samoregulaci těchto médií. To je také jeden z důvodů, proč se domnívám, že není správné obracet se s žádostí o zásah do chodu nezávislé veřejné instituce na představitele politických stran. Nechci, aby se Česká televize stala předmětem stranického zápasu či argumentem volebních kampaní. V minulosti k tomu již jednou došlo, a byly to nejkritičtější chvíle v jejích dějinách. Byl bych velice nerad, kdyby se tato situace měla po deseti letech opakovat. Otevírat na základě nepodložených a vesměs nesmyslných obvinění cestu k politické intervenci do chodu nezávislé veřejnoprávní instituce pokládám za nebezpečné a občansky neodpovědné.

Realizace modelu plošného zveřejňování smluvních závazků České televize, který navrhuji, bude tou nejlepší odpovědí na všechna nařčení, která byla obsažena ve Vašem dopise. Nikdo už potom nebude moci vážně tvrdit, že se *„instituce se sedmimiliardovým rozpočtem zcela vymkla veřejné kontrole.“* Na úroveň, kterou předpokládá platný zákon o České televizi, se v takovém případě dostane rovněž kontrolní funkce Rady České televize, a to víceméně bez ohledu na její složení. Té totiž nyní, obávám se, kladete úkoly, které už z podstaty věci nemůže sbor patnácti sebelépe vybraných a kvalifikovaných lidí při nejlepší vůli plnit. Veřejnou kontrolu v tom duchu, jakou si představujete Vy jako signatář výše uvedeného dopisu, pak bude moci provést

kdokoliv, kdo o to bude stát, a Radě České televize dát v případě jakéhokoliv podezření zcela konkrétní podnět k jednání. Bez tohoto nástroje zůstaneme i nadále v situaci, kdy kdokoliv může vznášet jakákoliv paušální a neopodstatněná obvinění, která právě vzhledem k jejich absolutní obecnosti nelze věcně podložit ani vyvrátit. Proto doufám, že snahu České televize o naprostou transparentnost rozhodovacích procesů a smluvních závazků budete podporovat i Vy. O svém dalším postupu v této věci Vás budu informovat.

S úctou

Mgr. Jiří Janeček
Generální ředitel České televize